

ที่ ปช ๐๐๐๘/ ๐๐๓๔

สำนักงาน ป.ป.ช.

ถนนนทบุรี อําเภอเมืองนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๔ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อป้องกันการทุจริต

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อป้องกันการทุจริต

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ช. ขอเสนอข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อป้องกันการทุจริต มาเพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี ซึ่งทุกครั้งที่เกิดปัญหาดังกล่าวก็ล้วนแต่สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และเพื่อยับยั้ง เหยี่ยวยา หรือแก้ไขปัญหาที่รัฐต้องทุ่มเทงบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าว แต่ในช่วงที่ผ่านมามักจะปรากฏข่าวการทุจริตหรือความผิดปกติในการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหา รวมถึงประสิทธิภาพในการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ดังนั้น เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ตลอดจนติดตาม เฝ้าระวัง และตรวจสอบกรณีมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการในการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเห็นควรเสนอข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อป้องกันการทุจริต ซึ่งจะเป็นโยบายในการนำไปปรับใช้เพื่อการบริหารจัดการปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องว่างให้มีการทุจริต หรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

/ ๓. สารสำคัญ ...

“ข้อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อป้องกันการทุจริต ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

๔. ผลกระทบ

การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาตินั้น มีการใช้งบประมาณค่อนข้างสูง แต่กระบวนการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวยังไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้เกิดความเสียหายในการรั่วไหลของงบประมาณ รวมถึงเกิดความซ้ำซ้อนในการใช้จ่ายงบประมาณ ดังนั้น หากสามารถปรับปรุงแก้ไขและดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม จะช่วยให้การใช้จ่ายงบประมาณของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ลดปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณซ้ำซ้อนในปัญหาเดียวกัน ช่วยประหยัดงบประมาณของประเทศ และลดโอกาสการเกิดทุจริตได้ตั้งแต่ต้นน้ำ

๕. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ “คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริต และประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

...”

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งเพื่อให้เกิดการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพในการใช้ระบบฐานข้อมูลภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด อันจะนำมาสู่การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินได้อย่างคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นสมควรมีข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

๑) ประเด็นด้านการประกาศภัยพิบัติ และการชดใช้เงินคงคลัง

๑.๑) ประเด็นเกี่ยวกับการประกาศภัยพิบัติ

เห็นควรให้มีการพัฒนาศักยภาพสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ให้สามารถเป็นศูนย์กลางในการรับและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ (ทั้งข้อมูล

/ จากหน่วยงาน ...

“ข้อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

จากหน่วยงานภายนอกที่ส่งแจ้งสถานการณ์เข้ามา อาทิ กรมอุตุนิยมวิทยา / กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฯลฯ หรือข้อมูลจากภายในพื้นที่ อาทิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ) และสามารถนำเอาข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์นั้น เป็นฐานในการตัดสินใจประกาศภัยพิบัติในพื้นที่ และเป็นข้อมูลให้หน่วยตรวจสอบ อาทิ กรมบัญชีกลาง ซึ่งมีหน้าที่ดูแลการเบิกจ่ายเงินคงคลัง ได้สามารถตรวจสอบเข้าถึงความมีอยู่จริงของภัยพิบัตินั้น เพื่อให้สามารถ เบิกจ่ายเงินคงคลังเพื่อการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติได้อย่างตรงจุด และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง คุ่มค่ากับงบประมาณ

๑.๒) ประเด็นเกี่ยวกับการขอใช้เงินคงคลัง

ปัจจุบัน พบปัญหาว่า หลังจากที่หน่วยงาน อาทิ จังหวัด ได้ทำการประกาศภัยพิบัติ และเบิกเงินคงคลัง เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาภัยพิบัตินั้น แต่มิได้ส่งเอกสารเพื่อขอใช้เงินคงคลังดังกล่าว ทำให้กรมบัญชีกลางไม่มีข้อมูลส่งให้สำนักงบประมาณ เพื่อดำเนินการตั้งงบประมาณสำหรับขอใช้เงินคงคลัง ในปีงบประมาณถัดไปได้ ดังนั้น จึงเห็นควรให้กรมบัญชีกลางดำเนินการติดตามตรวจสอบ และดำเนินการ ให้จังหวัดส่งเอกสารเพื่อขอใช้เงินภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าจังหวัดใดไม่ดำเนินการส่งเอกสารเพื่อขอใช้ เงินคงคลัง อาจมีปัญหาในการขอเบิกในครั้งต่อไป (โดยคล้ายกับการยืมเงินทรวงราชการ ถ้ายังไม่ขอใช้เงินยืม ทรวงราชการ ก็ไม่สามารถยืมครั้งใหม่ได้)

๑.๓) ประเด็นการเปิดเผยข้อมูลการเบิกจ่ายเงินคงคลังเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ให้สาธารณชนได้รับทราบ

สืบเนื่องจากข้อ ๑.๒) เห็นควรให้มีการเปิดเผยข้อมูลจังหวัดหรือหน่วยงาน ที่ได้เบิกจ่ายเงินคงคลังเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติให้สาธารณชนได้รับทราบ โดยอาจเปิดเผยทุกไตรมาส เพื่อสร้างกระบวนการตรวจสอบและถ่วงดุลอย่างมีส่วนร่วมแก่ทุกภาคส่วน

๒) ประเด็นด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณ เกี่ยวกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๒.๑) เห็นควรให้มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณ เกี่ยวกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยให้มีการพัฒนาระบบคลังข้อมูล (Data Warehouse) ที่รองรับการเชื่อมโยง ข้อมูลดังกล่าว ผ่าน Application Programming Interfaces (APIs)

ในการนี้ เห็นควรให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เป็นเจ้าภาพดำเนินการ ในเรื่องดังกล่าว และเห็นควรให้สถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ (สวช.) เป็นที่ปรึกษา โดยให้มีผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ต่อไป ทั้งนี้ เห็นควรให้รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างเพียงพอด้วย

๒.๒) เห็นควรให้สำนักงบประมาณ พิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบ งบประมาณแผ่นดินให้สามารถจำแนกประเภทการใช้จ่ายได้ โดยเฉพาะการใช้จ่ายงบประมาณที่เกี่ยวกับ ภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อให้สามารถตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละประเภทได้ง่ายมากขึ้น รวมถึง การพิจารณากำหนดรหัสงบประมาณสำหรับบที่จัดสรรเพื่อการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นการเฉพาะต่อไป

๒.๓) เห็นควรให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง และสถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์ และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ (สวช.) ร่วมกันศึกษาความเป็นไปได้และดำเนินการเพื่อให้เกิดการรวมศูนย์ ระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณเกี่ยวกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ (Centralized System) โดยให้มีผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ เห็นควรให้รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างเพียงพอด้วย

/ ๓) ประเด็น ...

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปรงใส ตรวจสอบได้”

๓) ประเด็นด้านการบริหารจัดการ

๓.๑) เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตและลดความเสี่ยงงบประมาณที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยพิบัติ อันเกิดจากภัยแล้งและอุทกภัย เห็นควรให้จังหวัดได้มีการจัดทำผังน้ำจังหวัดและแผนพัฒนาแหล่งน้ำจังหวัด ตามแนวทางพระราชดำริแก้มลิง โดยการศึกษาถึงระดับของพื้นที่ทั้งจังหวัดและทิศทางการไหลของน้ำ การเก็บกักน้ำไว้ใช้ในรูปของประตูน้ำตามลำคลองต่าง ๆ การกำหนดจุดที่ตั้ง และขนาดของแหล่งน้ำที่ควรพัฒนาหรือควรขุดลอกในแต่ละพื้นที่ประกอบกับ ข้อมูลความเร่งด่วนของปัญหาในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นต้น

ทั้งนี้ ให้ประมวลข้อมูลต่าง ๆ จากการระดมความคิดเห็นของประชาชนน้ำอันประกอบด้วย ประชาชนชาวบ้านที่รู้เรื่องน้ำในทุกพื้นที่ กำนันผู้ใหญ่บ้าน เกษตรกรที่เกี่ยวข้อง กรรมการลุ่มน้ำส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับน้ำ เกษตร และการพัฒนาอาชีพของประชาชน นักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิด้านน้ำ รวมถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น โดยให้ประสานงานกับจังหวัดใกล้เคียงที่อยู่ในลุ่มน้ำเดียวกัน ซึ่งในอดีตบางจังหวัดได้เคยดำเนินการอย่างได้ผลเป็นรูปธรรมมาแล้ว

๓.๒) เห็นควรให้จังหวัดได้มีการจัดทำแผนในการบริหารจัดการภัยพิบัติในภาพรวม โดยมีการบูรณาการร่วมกันของแต่ละภาคส่วนโดยเฉพาะการสอบถามความจำเป็นของชาวบ้านในพื้นที่ และพิจารณาจากความเร่งด่วนของปัญหา ความรุนแรงของปัญหา และขนาดพื้นที่ที่เสียหายจากปัญหานั้น ๆ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ตรงจุด ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสามารถปัญหาได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๓.๓) เห็นควรให้แต่ละส่วนราชการที่ได้รับงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ นำกระบวนการตรวจสอบภายในมาใช้ในการตรวจสอบโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและป้องกันการทุจริตในเบื้องต้น

อนึ่ง เพื่อเป็นการบูรณาการการเฝ้าระวังและป้องกันการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ได้มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันเฝ้าระวังและป้องกันการทุจริตในโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทั้งนี้ หากเกิดปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติขึ้น สำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดก็พร้อมที่จะประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ในการบูรณาการการเฝ้าระวังและป้องกันการทุจริตในโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตามขอบเขตหน้าที่และอำนาจของหน่วยงาน เพื่อให้ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัดต่อไป

(รายละเอียดข้อเสนอแนะฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักเฝ้าระวังและประเมินสภาวการณ์ทุจริต

โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๗๑๕๖

โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๐๑๐ - ๑๑

“ซื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”